

TALMANSKONFERENSENS FÖRSLAG 1/2013 rd

Talmanskonferensens förslag till riksdagens beslut om ändring av 32 § i riksdagens arbetsordning

FÖRSLAGETS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Talmanskonferensen föreslår att bestämmelsen i riksdagens arbetsordning om behandlingen av regeringens åtgärdsberättelse ändras. Ändringen är behövlig med hänsyn till att regeringen föreslagit att förfarandet för berättelser utvecklas på så sätt att regeringens åtgärdsberättelse och statens bokslutsberättelse sammanförs i en enda årsberättelse från regeringen.

Avsikten är att förslaget ska behandlas i samband med regeringens proposition med förslag till lagstiftning om sammanslagning av berättelsen om regeringens åtgärder och statens bokslutsberättelse. Ändringen avses träda i kraft så snart som möjligt.

ALLMÄN MOTIVERING

Nuläge

I 46 § i grundlagen föreskrivs om statsrådets skyldighet att årligen lämna riksdagen en berättelse om sin verksamhet och om sina åtgärder med anledning av riksdagens beslut samt en berättelse om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts. Som ett komplement till åtgärdsberättelsen ges särskilda berättelser om vilka det bestäms särskilt i lag, däribland en systerberättelse, en berättelse om utvecklingssamarbetet och en social- och hälsovårdsberättelse. Om riksdagsbehandlingen av regeringens åtgärdsberättelse föreskrivs i 32 § 4 mom. i riksdagens arbetsordning (40/2000; nedan arbetsordningen), enligt vilket berättelsen remitteras till grundlagsutskottet för beredning. Till den del berättelsen gäller utrikes- och säkerhetspolitiken, remitteras den dock till utri-

kesutskottet. Åtgärdsberättelsen har såtillvida haft en särställning i riksdagsbehandlingen att två betänkanden bereds om den. De andra fackutskotten lämnar utlåtanden om berättelsen till grundlagsutskottet.

Revisionsutskottet avger å sin sida ett betänkande om statens bokslutsberättelse. Närmare bestämmelser om denna finns i 17 § i lagen om statsbudgeten (423/1988). Finansutskottet lämnar ett utlåtande om berättelsen till revisionsutskottet.

Till statens bokslutsberättelse har som särskild berättelse bifogats en revisionsanmärkningsberättelse, så som riksdagen årligen förutsätter i sina ställningstaganden, samt regeringens svar på riksdagens uttalanden i samband med behandlingen av budgetpropositionen. Revisionsutskottets betänkande innehåller de uttalan-

den och ställningstaganden som riksdagen gör i samband med behandlingen av budgeten och som riksdagen vill ha svar på av regeringen. Finansutskottet noterar i sitt utlåtande till revisionsutskottet de budgetuttalanden som fortfarande kräver svar. Utifrån fackutskottens ställningstaganden om berättelsen beslutar riksdagen huruvida uttalanden ska vara anhängiga.

Bakgrunden till förslaget

Regeringen har lämnat en proposition till riksdagen med förslag till lagstiftning om sammanslagning av berättelsen om regeringens åtgärder och statens bokslutsberättelse (RP 62/2013 rd). Det föreslås att berättelsen om regeringens åtgärder och statens bokslutsberättelse slås samman till regeringens årsberättelse och att det föreskrivs om upprättande och överlämnande av berättelsen till riksdagen i lagen om statsrådet (175/2003). Regeringens årsberättelse är enligt förslaget en i grundlagen angiven berättelse som statsrådet årligen ska lämna riksdagen om regeringens verksamhet och om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut samt en berättelse om skötseln av statsfinanserna och om hur budgeten har följts.

Bakgrunden till ändringen är riksdagens åsikter om utvecklingen av berättelseförfarande. Riksdagens revisionsutskott ansåg i sitt utlåtande till grundlagsutskottet om berättelsen om regeringens åtgärder under år 2007 (ReUU 1/2008 rd) det vara motiverat att slå samman berättelsen om regeringens åtgärder och statens bokslutsberättelse. Sammanläggningen har påskyndats ytterligare (exempelvis ReUB 1/2011 rd och ReUB 4/2012 rd).

Regeringens årsberättelse ska överlämnas till riksdagen i maj året efter det år som berättelsen gäller. Ett berättelseår ska alltså motsvara ett kalenderår. Det är enligt propositionen inte längre ändamålsenligt att de nuvarande särskilda berättelserna som utgör särskilda komplement till berättelsen om regeringens åtgärder behandlas som en del av regeringens årsberättelse eller att beredningen av dessa berättelser är bunden vid regeringens årsberättelse procedurmässigt eller i

fråga om tidsplanen. I propositionen ingår förslag om behövliga ändringar i bestämmelserna om särskilda berättelser.

Syftet med regeringens årsberättelse är att sammanföra de uppgifter som finns i statens bokslutsberättelse och i regeringens åtgärdsberättelse i en enda berättelse som består av fyra delar. Delarna 1—3 i regeringens årsberättelse innehåller de uppgifter som enligt 17 § i lagen om statsbudgeten ska tas in i statens bokslutsberättelse. Del 4 innehåller uppgifter om de åtgärder som regeringen har vidtagit med anledning av riksdagens uttalanden och ställningstaganden. Denna del innehåller också revisionsanmärkningsberättelsen. Det planerade uttalanderegistret, som ska stå till såväl riksdagens som statsrådets förfogande, kommer att förbättra informationsutbytet om regeringens åtgärder med anledning av riksdagens beslut och uttalanden.

De föreslagna ändringarna

Grundlagsutskottet konstaterade följande i sitt betänkande om berättelsen om regeringens åtgärder under år 2008 (GrUB 1/2010 rd): "Om man stannar för att slå samman berättelserna, vore det naturliga att berättelsen remitteras till revisionsutskottet och inte till grundlagsutskottet för beredning. I det fallet kan grundlagsutskottet fortfarande i sitt berättelseutlåtande bl.a. ta ställning till regeringens åtgärder och lyfta fram olika teman." Också utrikesutskottet och finansutskottet kan i sina utlåtanden framföra sina åsikter med anledning av regeringens årsberättelse.

Talmanskonferensen anser att det är ändamålsenligt att i fortsättningen behandla regeringens årsberättelse i revisionsutskottet och inte i grundlagsutskottet och utrikesutskottet och att de andra utskotten lämnar utlåtande till revisionsutskottet. I samband med detta ändras också den nuvarande praxisen enligt vilken regeringens åtgärdsberättelse har beretts i två utskott. Riksdagens revisionsutskott lämpar sig väl för behandlingen av ärendet, med tanke på att rapporteringen har tonvikt på situationen, utvecklingen och riskerna i anslutning till statsfi-

nanserna samt på det samhälleliga genomslaget. Det kan anses ändamålsenligt att ändra förfarandet med hänsyn till såväl innehållet i regeringens årsberättelse som riksdagens behov av information. Ändringen bidrar till att berättelseförfarandet blir ett ännu bättre verktyg för den parlamentariska styrningen och tillsynen.

Det krävs inga ändringar i arbetsordningen i fråga om statens bokslutsberättelse, revisionsanmärkningsberättelsen eller de särskilda berättelser som ges till riksdagen som komplement till åtgärdsberättelsen.

DETALJMOTIVERING

Riksdagens arbetsordning

32 §. *Remittering av ärenden till utskott.* Paragrafen föreskriver om remissdebatt och remiss till utskott för beredning. I paragrafens 4 mom. finns bland annat bestämmelser om remittering av regeringens åtgärdsberättelse. Berättelsen remitteras till grundlagsutskottet för beredning, men till den del berättelsen gäller utrikes- och säkerhetspolitiken remitteras den till utrikesutskottet.

Talmanskonferensen föreslår med hänvisning till det som sagts ovan och i överensstämmelse med grundlagsutskottets ståndpunkt att regeringens årsberättelse remitteras till revisionsutskottet, som ska lämna ett betänkande om berättelsen. Det föreslås att paragrafens 4 mom. ändras i enlighet med detta. Övriga utskott kan

lämna utlåtande till revisionsutskottet i enlighet med vad som i varje enskilt fall bestäms i remissdebatten utifrån talmanskonferensens förslag.

Beredning av förslaget och ikraftträdande

Förslaget har beretts som ett tjänsteuppdrag vid riksdagens centralkansli.

Ändringen av arbetsordningen avses träda i kraft så snart som möjligt.

På grundval av det ovanstående och med stöd av 6 § 1 mom. 7 punkten i riksdagens arbetsordning föreslår talmanskonferensen

att följande ändring görs i riksdagens arbetsordning:

Riksdagens beslut

om ändring av 32 § i riksdagens arbetsordning

I enlighet med riksdagens beslut, fattat på det sätt som 52 § 1 mom. i grundlagen föreskriver, *ändras* i riksdagens arbetsordning (40/2000) 32 § 4 mom., sådant det lyder i lag 1023/2009, som följer:

32 §

Remittering av ärenden till utskott

initiativ från Europeiska rådet som avses i 1 mom. ska remitteras till stora utskottet eller utrikesutskottet för beredning.

Förslag om stiftande, ändring eller upphävande av grundlag remitteras till grundlagsutskottet för beredning. Regeringens åtgärdsberättelse remitteras till revisionsutskottet för beredning. De

Detta beslut av riksdagen träder i kraft den 2013.

Helsingfors den 13 juni 2013

Pekka Ravi
Riksdagens I vice talman

Seppo Tiitinen
Riksdagens generalsekreterare